

Dr. Frank Basel

Grüsse. Aufsch über Eidenhof
sicken.

Papier aus Berlin sehr herzlich
Grüssen.

LA4L15-B15/4

gon. Az egyenlő nehézségi erjű helyeket összekötő görbe az izo-
Ha az izogám görbe
gám-görbe. Egy helyet körülzár és a nehézségi erő grádiense / = az az
irány, melyben a nehézségi erő a legjobban nő / a körülzárt terület
belseje felé mutat, akkor ott tömegtöbblet van. Ha egy helyen sőtömeg
van, akkor a gradiensek kifelé irányulnak.

A gravitációs állandó Newton törv-ből 2-féleképen határoz-
ható meg. $f = \frac{P}{m_1 \cdot m_2} \cdot r^2$. 1./ Sztatikus módszer: Cavendish torziós
ingájával, 2./ Dinamikus módszer: Eötvös módszere. Egy végtelen hosszú
falba vágott, négyszögletes alakú résben torziós ingát lengetett. Ha
a lengésidek az inga longitudinális állásánál T_e tranzverzális állásá-
nál T_t s a fal anyagának^a sűrűsége és k az inga alakjától és méretei-
től függő állandó, akkor érvényes a köv. összefüggés:

$$\frac{\pi^2}{T_e^2} - \frac{\pi^2}{T_t^2} = 8 \pi s f / (1 - k)$$

Innen f kiszámítható. Ezekből
a mérésekből kiderül, hogy
 $f = 6.63 \cdot 10^{-8} \text{ cm}^3 \text{ g}^{-1} \text{ sec}^{-2}$.

Rugalmas alakváltozás.

LX Tangl a./ Nyújtási rugalmasság mérése 3 módszerrel: 1./
közvetlen megnyulás alapján, 2./ behajlítás módszerével: kifeszítünk
egy drótot vízszintes helyzetben $2 S_0$ erővel, azután a drót közepére
súlyokat függesztünk. A drót eredeti hossza $2 L$, most megnyúlt
2 / $L + dL$ / hosszúságra, ekkor, ha a drót közepe h magassággal sülyedt
le / katetóméter/, a Young f . módulus:

$$E = \frac{L^2}{h^2 q} \cdot \frac{P}{H} + \frac{h}{2 L} P - S_0$$

Ha S_0 eliminálására egy
másik P^1 -súlyt is alkal-
mazunk, akkor

$$E = \frac{\frac{P}{h} - \frac{P^1}{h^1}}{h^2 - h^1} \cdot \frac{L^3}{q} + \frac{1}{2} \frac{Ph - P^1 h^1}{h^2 - h^1} \cdot \frac{L}{q}$$

3./ Longitudinális hullám terjedési sebességéből. Ha ismerjük
egy anyag sűrűségét és ebben az anyagban a longitudinális hullám ter-